

Till riksdagens talmanskonferens

I sitt memorial 1970: 88 hemställde bankoutsnittet att riksdagen måtte uppdraga åt talmanskonferensen att föranstalta om en översyn av Nordiska rådets svenska delegations kansliorganisation. Bankoutsnittet anförde att uppdraget att verkställa denna översyn torde böra anföras åt en särskild kommitté med förslagsvis tre ledamöter, bland vilka förvaltningsteknisk sakkunskap borde vara företrädd.

Med bifall till bankoutsnittets hemställan beslöt riksdagen den 15 december 1970 att föranstalta om en översyn av sekretariatsorganisationen. Den 20 januari 1971 tillsatte talmanskonferensen en kommitté bestående av riksdagsmännen Sven Mellqvist och Astrid Kristensson samt justitieombudsmännens ställföreträdare Bertil Wennergren för att verkställa denna översyn. Kommittén utsåg sedermera till sin sekreterare hovrättsassessorn Hans Danelius.

Kommittén har sammanträtt den 24 februari, den 18 och 24 mars samt den 16 april 1971. Vid sammanträdet den 24 februari hörde kommittén kanslichefen vid delegationens sekretariat, hovrättsrådet Gustaf Petrén, och vid sina sammanträden den 24 mars och den 16 april hörde kommittén andra befattningshavare vid sekretariatet.

Till fullgörande av sitt uppdrag får kommittén härmed överlämna följande rapport till talmanskonferensen.

1. Sekretariatets nuvarande organisation

Under budgetåret 1970/71 består sekretariatet av följande befattningshavare:

- 1 kanslichef Cr 3
- 1 avdelningsdirektör Bg 4
- 1 byrådirektör (halvtid) Ag 28 + 300:–/mån.
- 2 byrådirektörer Ae 26
- 1 informationssekreterare (halvtid) Ae 25
- 2 assistenter Ae 15
- 1 bokhållare Ae 15
- 1 övervaktmästare Ae 14
- 1 kontorsskrivare Ag 13
- 2 kansliskrivare Ag 11
- 1 förste vaktmästare Ag 11
- 1 vaktmästare Ag 9

Kanslichefen har den allmänna ledningen av sekretariatets arbete. En viktig del av hans arbete består i att deltaga i möten med Nordiska rådets olika organ (årssessionen, presidiummöten och utskottsmöten). Han är på grund av resor för dessa och andra ändamål frånvarande från sekretariatet under en sammanlagd tid av 75–100 dagar om året. Av uppgifter, som införskaffades av Nordiska organisationskommittén, framgår vidare att kanslichefen under den tid han tjänstgör på kansliet ägnar en betydande del av sin arbetstid (omkring 40 %) åt gemensamma rådsangelägenheter (förberedande av årssession och presidiummöten, utredningar, korrespondens, remissverksamhet och verkställande av presidiebeslut). I jämförelse härmed utgör arbetet för den nationella delegationen (förberedande av möten med delegationen eller dess arbetsutskott, hjälp med avfattande av medlemsförslag, annan service åt medlemmarna, utredningar och korrespondens) endast en mindre del (omkring 15 %). Övriga uppgifter omfattar allmän informativ verksamhet (häri inbegripet läsning av böcker, tidskrifter och annan litteratur, författande av artiklar och föredrag, besvarande av brev från allmänheten m. m.), administration av det egna kansliet, organisation av möten, mottagande av studie- och informationsbesök samt utomnordiska kontakter. Det bör tilläggas att den nuvarande kanslichefen även är ställföreträdare för justitieombudsmännen, vilket gör det nödvändigt för honom att i viss utsträckning vara frånvarande från kansliet även för detta ändamål.

Avdelningsdirektören är ställföreträdare för kanslichefen och utför i dennes frånvaro alla dennes uppgifter. När tjänsten som avdelningsdirektör inrättades, hade kanslichefen nyligen utnämnts till ställföreträdare för justitieombudsmännen, och detta åberopades som ett särskilt skäl till att det behövdes en högre befattningshavare för att bistå kanslichefen. Avdelningsdirektören behandlar också i viss utsträckning ärenden som faller under juridiska utskottets och trafikutskottets kompetens.

På halvtid tjänstgör en *byrådirektör*, som tillhör utrikesdepartementets personal. I sitt arbete för Nordiska rådet ägnar han sig nästan uteslutande åt uppgiften att vara ekonomiska utskottets biträdande sekreterare.

Av de övriga två *byrådirektörerna* har den ene under kanslichefen ansvaret för personalfrågor och för den ekonomiska förvaltningen. Dessa arbetsuppgifter kräver ungefär hälften av denne tjänstemans arbetstid. Den andra huvuduppgiften, som också tar ungefär hälften av arbetstiden i anspråk, är att vara sekreterare i socialpolitiska utskottet. Den andre av de två byrådirektörerna utför en rad utredningsuppgifter av skiftande slag.

Informationssekreteraren är anställd på halvtid av svenska delegationen och på halvtid av presidiet för att svara för den gemensamma informationsverksamheten. Den gemensamma informationsverksamheten är emellertid dominerande och upptar enligt informationssekreterarens egna beräkningar tre fjärdedelar av hennes arbetstid. I informationssekreterarens uppgifter ingår att föra ett kalendarium över nordiska möten, att genomgå nordiska pressklipp, att lämna meddelanden till pressen om medlemsförslag, utskottsbetänkanden, utskottsmöten och presidiemöten. Informationssekreteraren är sekreterare i rådets informations- och redaktionskommitté och är föredragande i presidiet i informationsfrågor.

En *assistent* är kanslichefens handsekreterare. Hon svarar för kanslichefens korrespondens, besvarar olika förfrågningar och handlägger själv enklare ärenden. Den andre *assistenten* förestår delegationens arkiv och bibliotek. Huvuddelen av arbetet består i att sköta arkivet, vilket är av stort omfång och snabbt utvidgas med nytt arkivmaterial.

Bokhållaren sköter bokföringen av delegationens utgifter samt de gemensamma rådsutgifter, som förskottas från svensk sida. Hon svarar för kassa, checkräkning och fakturering. Slutligen sköter hon också resetjänsten (beställning av biljetter, uppgörande av reseräkningar m. m.).

Övervakmästaren leder arbetet vid expeditionen. Han svarar för anskaffning och förvaring av inventarier och kontorsmateriel samt handhar distribution och lagerhållning av rådets tryck och stenciler. I hans uppgifter ingår vidare att distribuera tryck till utskotts- och presidiemöten samt till årssessionen. Han utsänder också kallelser till delegations-

och arbetsutskottsmöten. Dessutom svarar han för expediering av post, budskickning, stencilering, fotokopiering samt för klippning och klistring av tidningsartiklar. Han sköter ett omfattande register med adressplåtar.

Kontorsskrivaren och kansliskrivaren är huvudsakligen sysselsatta med maskinskrivning och liknande uppgifter.

Förste vaktmästaren och vaktmästaren biträder övervaktmästaren med de uppgifter som angetts i det föregående.

Det saknas f. n. ett gemensamt samnordiskt sekretariat för Nordiska rådet. Detta medför att de gemensamma rådsuppgifterna måste utföras av de nationella delegationernas sekretariat. Utvecklingen har lett till att dessa uppgifter huvudsakligen kommit att handläggas inom det svenska sekretariatet. Detta är en av förklaringarna till att det svenska sekretariatet f. n. har en väsentligt större kvalificerad personal än de övriga sekretariaten. Sålunda tjänstgör vid det finska sekretariatet en generalsekretär och en sekreterare under honom. Vid det danska sekretariatet finns endast en generalsekretär, och vid det norska sekretariatet finns en byråsjef, som dock i begränsad utsträckning biträds av en tjänsteman från norska utrikesdepartementet. Vid det isländska sekretariatet finns ingen heltidsanställd befattningshavare.

Det kan sålunda konstateras att en betydande del av de arbetsuppgifter som fullgörs av det svenska sekretariatet i realiteten är av gemensam art. I fråga om kanslichefen har beräknats att omkring 40 % av hennes arbetsuppgifter på sekretariatet är av gemensam natur. Även de övriga befattningshavarna sysslar i större eller mindre utsträckning med gemensamma rådsangelägenheter.

2. Presidiesekretariatet

Enligt det reviderade Helsingforsavtalet, som undertecknades av statsministrarna i Köpenhamn den 13 februari 1971, skall det inrättas en ny befattning som presidiesekreterare i Nordiska rådet. Överenskommelsen skall träda i kraft senast den 1 juli 1971.

Av Helsingforsavtalet framgår inte närmare vilka uppgifter som skall åvila presidiesekreteraren. Förarbetena till överenskommelsen om ändring i detta avtal innehåller dock vissa betydelsefulla upplysningar här om. Sålunda uttalas i Nordiska organisationskommitténs betänkande av den 10 december 1969 bl. a. följande (NU 1969: 20 s. 43 f.):

Organisationskommittén har konstaterat att det dessutom finns en rad olika uppgifter av gemensam natur för vilka det för närvarande inte finns någon centraliserad sekretariatsfunktion. Det rör sig i huvudsak om följande uppgifter:

- leda gemensam personal,
- handha rådets gemensamma ekonomiska angelägenheter,

- ha överinseende över rådets tryck,
- förbereda presidiummöten och verkställa presidietts beslut,
- handha rådets gemensamma informationsverksamhet,
- biträda presidiet i dess internationella kontaktverksamhet.

Om ett ministerråd inrättas, blir en ny uppgift av gemensam natur att svara för Nordiska rådets kontakter med ministerrådet.

Organisationskommittén föreslår att en särskild presidiesekreterare tillsätts, som skall ha ansvaret för fullgörandet av gemensamma uppgifter av nu angiven art.

— — —

Med beaktande av vad som nu sagts bör presidiesekreteraren ha i huvudsak följande uppgifter.

Rådets gemensamma personal bör vara underställd presidiesekreteraren och i princip ha sitt arbete förlagt till samma kansli som denne. Ett undantag bör dock gälla för utskottssekreterarna.

I fråga om rådets ekonomiska förvaltning bör presidiesekreteraren för presidiet uppgöra förslag till rambudget över de gemensamma utgifterna och i efterhand sammanställa uppgifter över dessa utgifter.

Presidiesekreteraren bör också ha överinseende över rådets tryck.

Då det gäller presidietts löpande verksamhet bör det ankomma på presidiesekreteraren att förbereda presidiummötena och att verkställa de beslut som fattas av presidiet. Presidiesekreteraren bör också primärt svara för rådets kontakter med ministerrådet.

Presidiesekreteraren bör, i allmänhet jämte de nationella sekreterarna, delta i möten med de olika utskotten.

En viktig del av hans verksamhet bör avse rådets informationsverksamhet, i den mån denna kan anses som en gemensam rådsangelägenhet och inte avser upplysningsverksamhet inom ett särskilt nordiskt land. Presidiesekreteraren bör i samarbete med de nationella sekreterarna också biträda presidiet i dess internationella kontaktverksamhet.

I sitt betänkande berör organisationskommittén vidare frågan vilken effekt inrättandet av ett presidiesekretariat skall få på organisationen av de nationella rådssekreteriater. I detta hänseende uttalar kommittén:

Även om ett presidiesekretariat inrättas, är det angeläget att de nationella sekretariater inte görs alltför små. Det synes organisationskommittén önskvärt, att sekretariater i Danmark, Finland, Norge och Sverige består av åtminstone två heltidsanställda kvalificerade befattningshavare.

Organisationskommittén har inte uttalat sig om vilken personal som skall stå till presidiesekreterarens förfogande. Denna fråga har emellertid övervägts av presidiet. Personalorganisationen har av presidiet preliminärt fastställts på följande sätt:

1. Presidiesekreterare
2. Redaktör för förhandlingarna och utredningsserien
3. Assistent till redaktören
4. Redaktör för Nordisk Statistisk Årsbok jämte arvode till medhjälpare

5. Sekreterare i rådets utskott (en heltidsanställd och övriga arvodesanställda)
6. Informationssekreterare (halvtid)
7. Redaktör för Nytt från Nordiska rådet
8. Handsekreterare till presidiesekreteraren
9. Bokhållare
10. Skrivhjälp
11. Vaktmästare
12. Diverse utredningsuppdrag

Vid sitt möte den 30 april 1971 beslöt presidiet dessutom att presidiesekreteraren skulle bistås av en befattningshavare, som skulle ha en tjänstställning ungefär motsvarande en byråchef i den svenska administrationen.

Beträffande informationsverksamheten kan också nämnas att arbetsgruppen för nordisk information i sin slutrapport den 14 oktober 1970 framlade vissa organisatoriska förslag. Arbetsgruppen påpekade att presidiets informationssekreterare f. n. tjänstgör på halvtid och att en avsevärd personalförstärkning är påkallad. Arbetsgruppen föreslog därför att en tjänst som samnordisk informationschef skulle inrättas samt anförde härom vidare:

Denna befattningshavare skulle dels handha informationen om Nordiska rådets arbete inom Norden och till utlandet, dels tills vidare även tillgodose behovet av information om nordiskt samarbete i övrigt. Med Nordiska rådets informationsverksamhet avses information om rådets utskotts- och presidiemöten, väckta förslag och betänkanden i rådet, besvarande av frågor rörande rådets arbete, samordning av de nationella rådssekretariatens informationsåtgärder, utgivning av informationsmaterial om rådet m. m. Informationschefen skall vidare vara föredragande i presidiet i informationsärenden och tillika handha sekretäruppgiften i rådets informations- och redaktionskommitté. Arbetsuppgifternas mängd gör klart att presidiets informationschef framdeles bör vara heltidsanställd.

Informationschefens behov av skrivhjälp förutsätts kunna tillgodoses inom presidiesekretariatet.

I skrivelse den 18 januari 1971 förordade Nordiska rådets informations- och redaktionskommitté att arbetsgruppens förslag rörande inrättande av en befattning som samnordisk informationschef skulle genast genomföras och hemställde till presidiet att i presidiesekretariatet i Nordiska rådet inrätta en tjänst som informationschef med uppgift att fungera som samordnande ledare för nordiskt upplysningsarbete inom och utom Norden, såvitt gäller nordiskt samarbete med anknytning till rådet.

Med anledning av ett i Nordiska rådet väckt medlemsförslag (A 322 T/k) och kulturutskottets däröver avgivna betänkande beslöt rådet den 18 februari 1971 att uppdraga åt presidiet att inom presidiesekreta-

riatet inrätta en tjänst som samnordisk informationschef i enlighet med arbetsgruppens för nordisk information slutrapport. Presidiet beslöt den 30 april 1971 att inrätta en tjänst som informationschef.

3. Svenska delegationens framställningar

I sin framställning den 19 november 1970 överlämnade svenska delegationen till riksdagens förvaltningskontor uppgifter över delegationens medelsbehov under budgetåret 1971/72. Delegationen framhöll att tillsättningen av en presidiesekreterare liksom sannolikheten för att rådets utskottssekretariat skulle komma att förstärkas återverkar på organisationen av svenska delegationens kansli. Presidiet skall i vissa frågor bistås av ett kollegium bestående av presidiesekreteraren och de fem nationella sekreterarna. Presidiet har den 7 september 1970 till detta kollegium delegerat beslutanderätten i olika löpande ärenden. På presidiesekreteraren kommer att primärt vila bl. a. förberedelsearbetet för presidiemöten och andra för rådet gemensamma möten. I denna verksamhet fordras ständiga kontakter med de nationella sekretariaten. Möten mellan presidiesekreteraren och de nationella sekreterarna torde komma att hållas tämligen ofta. De nationella sekretariaten torde få att vart för sig förbereda varje sak som skall avgöras eller beredas av det gemensamma sekretariatet. Arbetet inom det gemensamma sekretariatet kommer att kräva inte obetydliga arbetsinsatser från ett-
vart av de nationella sekretariaten. En utbyggnad av utskottsverksamheten kommer likaledes att leda till att ökade anspråk ställs på de nationella sekretariaten.

Delegationen framhåller vidare att en stor del av de nationella sekretariatens arbete består i kontakter med olika myndigheter och organisationer inom landet. De nationella sekretariaten har att underlätta delegationsmedlemmarnas verksamhet i rådet genom att fortlöpande informera dem om sådant som har särskilt intresse för dem som delegationsmedlemmar. En viktig del av sekretariatets arbete är den personliga kontakten med medlemmarna. Varje nationellt sekretariat har till uppgift att hålla rådets övriga sekretariat och utskottssekreterare informerade om behandlingen i det egna parlamentet av frågor som är av intresse för rådssekretariaten och utskotten.

Enligt delegationens mening är informationen utåt om rådets arbete en viktig uppgift för de nationella sekretariaten. Andra viktiga uppgifter gäller den ekonomiska förvaltningen samt personal- och lokalfrågor. Vidare måste ett relativt fylligt arkiv finnas hos varje nationellt sekretariat.

Mot bakgrund härav har delegationen funnit att den handläggande

personalen vid det svenska kansliet bör bestå av en kanslichef, en biträdande kanslichef och två byrådirektörer (varav den ene skall ägna halva sin tid åt att leda de administrativa göromålen), en halvtidstjänstgörande byrådirektör och en informationssekreterare. I förhållande till nuvarande personal innebär denna organisation en utökning med en halvtidstjänst för informationsfrågor. Dessutom innebär förslaget att tjänsten som kanslichef placeras i lönegrad Cr 4 och att den nuvarande avdelningsdirektörstjänsten omvandlas till en tjänst som biträdande kanslichef i lönegrad Be 6.

Vad beträffar den övriga personalen föreslår delegationen en minskning med en kansliskrivare och en vaktmästare.

I en särskild skrivelse av den 9 december 1970 till riksdagens förvaltningskontor behandlar svenska delegationen organisationen av delegationens arkiv. Delegationen framhåller som sin uppfattning att arkivet inte bör överföras till presidiesekretariatet utan kvarbli under svenska delegationen. Arkivet fungerar numera inte endast som en plats för magasinering av nordiskt material. Uppgiften att tillhandagå allmänheten med upplysningar blir allt betydelsefullare och ställer ökade krav på den tjänsteman som har ansvaret för arkivet. Denne måste ha förmåga att lämna besökande vägledning och information i nordiska frågor på grundval av materialet i arkivet och i delegationens bibliotek. I hans uppgifter ingår att ha ansvaret för delegationens bibliotek. Han förestår bokinköpen samt ombesörjer registrering och katalogisering av bokbeståndet. Ledningen av arkivet/biblioteket måste ligga på en relativt kvalificerad befattningshavare. Det föreslås därför att den nuvarande tjänsten som assistent ersätts med en tjänst som byråassistent i lönegrad Ae 19.

4. Kommitténs bedömning

Nordiska rådet har f. n. fem nationella sekretariat. Eftersom rådet saknar ett gemensamt sekretariat, ankommer det på de nationella sekretariaten inte endast att betjäna de nationella delegationerna utan också att sköta de gemensamma rådsangelägenheterna.

Det är påfallande att de nationella sekretariaten är sinsemellan av mycket olika storleksordning. Med någon schematisering kan sägas att det svenska sekretariatet är lika stort som de övriga sekretariaten tillsammans. Den huvudsakliga förklaringen härtill är att det svenska sekretariatet påtagit sig huvudparten av de gemensamma sekretariatsuppgifterna.

En bidragande orsak till det svenska sekretariatets stora omfång är att två av de nuvarande befattningshavarna samtidigt är utskottssekrete-

rare och att de i realiteten ägnar en betydande del av sin arbetstid åt denna uppgift. Den byrådirektör som tjänstgör på halvtid i det svenska sekretariatet kan i själva verket sägas ägna nästan hela denna tjänstgöringstid åt sitt uppdrag som biträdande sekreterare i ekonomiska utskottet. En av de andra byrådirektörerna är tillika sekreterare i socialpolitiska utskottet och ägnar ungefär hälften av sin arbetstid åt detta uppdrag.

Från och med den 1 juli 1971 erhåller Nordiska rådet ett fristående gemensamt sekretariat under ledning av en presidiesekreterare. Av förarbetena till denna reform, särskilt av Nordiska organisationskommitténs rapport, framgår att avsikten varit att de gemensamma sekretariatsfunktionerna skulle överföras från de nationella sekretariaten till presidiesekretariatet. Om så sker, bortfaller det viktigaste skälet till att det svenska sekretariatet är väsentligt större än de övriga nationella sekretariaten.

Det finns dock enligt kommitténs mening vissa omständigheter som gör det svårt att f. n. genomföra några mera omfattande förändringar av personalstaten i det svenska sekretariatet.

Man har för det första anledning att ställa sig tveksam till möjligheterna för presidiesekretariatet att redan från början överta alla de uppgifter av gemensam art, vilka skall överföras från det svenska sekretariatet, och det torde vara realistiskt att räkna med en viss övergångstid innan det svenska sekretariatet kan befrias från sin befattning med dessa uppgifter.

För det andra bör observeras att det inte alltid är fråga om att lägga en arbetsuppgift på presidiesekretariatet och att samtidigt befria de nationella sekretariaten från varje befattning med denna arbetsuppgift. Många arbetsuppgifter kommer i stället att gemensamt handläggas av presidiesekretariatet och de nationella sekretariaten, och i fråga om sådana uppgifter medför inrättandet av presidiesekretariatet endast en begränsad arbetslättnad eller ingen arbetslättnad alls för de nationella sekretariaten. Viktigare gemensamma rådsangelägenheter kommer i fortsättningen att handläggas av ett sekreterarkollegium bestående av presidiesekreteraren och de nationella sekreterarna. De nationella sekretariaten kommer således inte att befrias från sin befattning med dessa angelägenheter. Ett annat illustrativt exempel är följande. Enligt nuvarande praxis brukar de nationella sekreterarna eller deras medhjälpare vara närvarande vid möten med rådets utskott. I fortsättningen kommer presidiesekreteraren att delta i dessa möten, men organisationskommitténs förslag innebär att de nationella sekreterarna i allmänhet skall vara närvarande jämte honom.

För det tredje bör, som ovan framhållits, observeras att en viss del av arbetsinsatsen vid det svenska sekretariatet i verkligheten kommer utskotten till godo. Rätteligen borde sålunda två av byrådirektörerna ha

halvtidsanställning som utskottssekreterare, vilket skulle innebära en minskning av det svenska sekretariatets kvalificerade personal från $4\frac{1}{2}$ till $3\frac{1}{2}$ befattningshavare.

För det fjärde kan erinras om att organisationskommittén funnit det önskvärt att varje nationellt sekretariat utom det isländska förses med åtminstone två kvalificerade heltidsanställda befattningshavare. Detta innebär en förstärkning av de danska och norska sekretariaten, vilken, om den genomfördes, skulle minska skillnaden i omfång mellan dem och det svenska sekretariatet.

Svenska delegationen har i sin framställning av den 19 november 1970 föreslagit att den kvalificerade personalen vid det svenska sekretariatet (bortsett från informationssekreteraren) skall förbli oförändrad även efter presidiesekretariatets inrättande. Denna personal består av en kanslichef, en avdelningsdirektör, en byrådirektör på halvtid och två byrådirektörer på heltid. Beträffande de två högsta tjänstemännen föreslås dock lönegradsuppflyttningar.

Delegationen har motiverat sitt yrkande om oförändrad personalstyrka med antagandet att den minskning i arbetsbördan som normalt borde föranledas av att vissa arbetsuppgifter överförs till presidiesekretariatet kommer att uppvägas av att nya uppgifter åläggs de nationella sekretariaten i samband med att ett kollegialt rådssekretariat inrättas och utskottssekretariaten förstärks.

Kommittén har i det föregående pekat på vissa omständigheter som kan väntas föranleda att ett behov kvarstår av att tills vidare ha kvar en tämligen stor personalstyrka vid det svenska sekretariatet. Kommittén är emellertid av uppfattningen att en viss arbetsminskning för det svenska sekretariatet kommer att bli följden av presidiesekretariatets inrättande och att hänsyn härtill bör tas vid fastställandet av personalstaten för det svenska sekretariatet. Vad beträffar delegationens uppgifter om en väntad förstärkning av utskottssekretariaten vill kommittén erinra om att Nordiska organisationskommittén i sin skrivelse av den 17 december 1970 till statsministrarna och presidiet påpekade att det i utskotten finns olika meningar om behovet av en förstärkning av utskottssekretariaten. Organisationskommittén ville inte generellt förorda anställning av utskottssekreterare på heltid utan rekommenderade i stället en individuell bedömning för varje utskott för sig under hänsynstagande till utskottets egna önskemål. Det synes därför inte finnas anledning att inom den närmaste tiden räkna med en mera allmän förstärkning av utskottssekretariaten, och det saknas skäl att tillmäta denna faktor någon större betydelse vid bedömningen av det svenska sekretariatets organisation.

Kommittén anser att det även framgent bör vid sidan av kanslichefen finnas en kvalificerad befattningshavare i det svenska sekretariatet vilken vid behov skall kunna ersätta kanslichefen och övertaga dennes funktioner som chef för kansliet. Kommittén finner sig inte ha anled-

ning att uttala sig i den av svenska delegationen aktualiserade frågan om lönesättningen för kanslichefen och hans ställföreträdare.

En viss nedskärning av personalen på byrådirektörsnivå är enligt kommitténs uppfattning i och för sig motiverad med hänsyn till den arbetslättnad som kan väntas följa på presidiesekretariatets inrättande. Kommittén finner sig dock böra avstå från att framlägga förslag om en reducering av denna del av personalen med hänsyn till att viss informationsverksamhet, som f. n. ligger på informationssekreteraren, enligt kommitténs uppfattning bör i fortsättningen åvila en av byrådirektörerna. Denna fråga behandlas närmare i det följande.

Informationsverksamheten ombesörjs f. n. av en informationssekreterare, som arbetar på halvtid för presidiet (den gemensamma informationsverksamheten) och på halvtid för den svenska delegationen (den svenska informationsverksamheten). Enligt Nordiska rådets beslut skall den gemensamma informationsverksamheten i fortsättningen förestås av en heltidsanställd informationschef knuten till presidiesekretariatet.

I detta läge uppkommer frågan hur den svenska informationsverksamheten skall organiseras i framtiden. Den svenska delegationen har i detta hänseende föreslagit att en heltidsbefattning som informationssekreterare skall inrättas vid det svenska sekretariatet.

Kommittén konstaterar till en början att inrättandet av en befattning som informationschef vid presidiesekretariatet innefattar en väsentlig förstärkning av de organisatoriska grundvalarna för den gemensamma informationsverksamheten. Det är uppenbart att det härutöver finns behov av en viss nationell informationsverksamhet inom det svenska sekretariatet. Den svenska informationsverksamheten är emellertid redan i dag av mindre omfattning än den gemensamma informationsverksamheten. Informationssekreteraren har upplyst att hon ägnar tre fjärdedelar av sin arbetstid åt den gemensamma informationsverksamheten och endast en fjärdedel åt den svenska. Kommittén är inte beredd att förorda en så kraftig utvidgning av den svenska informationsverksamheten som det skulle innebära, om en heltidstjänst inrättades för detta ändamål. I stället vill kommittén rekommendera att den arbetskraft i det svenska sekretariatet som frigörs som en följd av att vissa uppgifter övergår till presidiesekretariatet disponeras så att en svensk informationsverksamhet i rimlig omfattning kan upprätthållas. Detta innebär att ifrågakommande uppgifter i första hand bör ankomma på en av byrådirektörerna vid sekretariatet.

Vad sedan angår det arkiv som nu finns vid den svenska delegationens kansli vill kommittén anföra följande. Arkivet är redan nu omfattande och av betydelse inte endast för svenska delegationen och för Nordiska rådet utan också som upplysningskälla för personer utanför rådet. Enligt uppgift är arkivet väl ägnat att vidareutvecklas till en dokumentationscentral för nordiska frågor.

Det är i och för sig självklart att varje nationellt sekretariat bör ha ett visst arkivmaterial till sitt förfogande för att på ett ändamålsenligt sätt kunna utföra sina uppgifter. Det arkiv som byggts upp inom svenska sekretariatet synes emellertid numera ha fått en sådan omfattning och betydelse att det är mest fördriktigt att omforma det till ett gemensamt nordiskt arkiv underställt presidiesekreteraren. Ett eventuellt beslut härom bör fattas av presidiet, som därvid också bör överväga att inrätta en tjänst som arkivarie och bestämma lönesättningen för denne befattningshavare.

Vad angår det kamerala arbetet i det svenska sekretariatet kan erinras om att riksdagens revisorer år 1970 föranstaltade om en utredning, vilken verkställdes av Bohlins revisionsbyrå AB. I sin rapport av den 8 juni 1970 framhöll revisionsbyrån bl. a. att bokhållaren hade en stor arbetsbörda och att det föreföll motiverat att fördela bokhållarens arbetsuppgifter mellan två tjänstemän. Denna bedömning delades av svenska delegationen, som emellertid framhöll att en ändring i bokhållarens arbetsuppgifter skulle inträda som en följd av att ett presidiesekretariat inrättades. Även riksdagens revisorer fann att med en omorganisation av det svenska sekretariatet i detta hänseende borde anstå tills definitiv klarhet vunnits om presidiesekreterartjänstens inrättande och om de arbetsuppgifter som kunde komma att åläggas presidiesekreteraren.

Kommittén konstaterar att inrättandet av ett presidiesekretariat medför att vissa av de uppgifter som ankommer på bokhållaren vid det svenska sekretariatet kommer att överföras till presidiesekretariatet. Så kan väntas bli fallet med t. ex. de arbetsuppgifter som gäller bokföring och fördelning av gemensamma rådsutgifter. På grund härav synes det inte längre finnas skäl att inom det svenska sekretariatet fördela bokhållarens arbetsuppgifter på två befattningshavare, och kommittén finner sig inte böra föreslå någon organisatorisk förändring på denna punkt.

Vad angår personalen i övrigt ansluter sig kommittén till de förslag om personalminskningar som framförts av svenska delegationen. Kommittén har inte funnit skäl att föreslå några ytterligare förändringar av den nuvarande personalstaten.

Sammanfattningsvis får kommittén föreslå att det svenska sekretariatet från och med den 1 juli 1971 förses med följande personal:

- 1 kanslichef
- 1 avdelningsdirektör eller biträdande kanslichef
- 1 byrådirektör (halvtid)
- 2 byrådirektörer
- 2 assistenter
- 1 bokhållare
- 1 övervaktmästare
- 1 kontorsskrivare

1 kansliskrivare

1 förste vaktmästare

Skulle presidiet fatta beslut om övertagande av svenska delegationens arkiv, bör detta föranleda att den ena assistenttjänsten indras.

Stockholm den 5 maj 1971

SVEN MELLQVIST

ASTRID KRISTENSSON

BERTIL WENNERGREN

/Hans Danelius

